

Svenska industriminnesföreningen

Stockholm 29 mars 2017

Miljöminister Karolina Skog, Miljö- och energidepartementet
Kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke, Kulturdepartementet
Samordnings- och energiminister Ibrahim Baylan

Vattenförvaltningen, biologisk återställning och skyddet av kulturhistoriska värden

Den svenska tillämpningen av EU:s Ramdirektiv för vatten (Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG) riskerar att få stora negativa konsekvenser för kulturmiljön och äventyra centrala sociala, kulturhistoriska och miljömässiga värden. Risken för konflikter mellan miljömål och skyddet av kulturhistoriska värden formuleras tydligt i propositionen *Kulturarvspolitik* (prop. 2016/17:116).

Svenska industriminnesföreningen kräver att intentionerna i regeringens kulturarvspolitik fullföljs i den kommande propositionen om prövning av vattenverksamheter.

Tillsammans med bland andra Riksantikvarieämbetet och Sveriges hembygdsförbund vill vi betona betydelsen av

- att de kulturhistoriska värden ges den plats i samband med biologiska återställningsåtgärder som lagstiftning och regelverk stadgar, samt
- att ideella organisationer och enskilda som bedriver vattenverksamheter i prioriterade kulturmiljöer får möjlighet till ekonomiskt stöd i samband prövningen av vattenverksamheter.

*

Regeringens proposition *Kulturarvspolitik* (prop. 2016/17:116) beskriver hur tillämpningen av EU:s ramdirektiv för vatten kan hota kulturmiljöer med ”många gånger höga kulturhistoriska värden”. Skrivningarna är en tydlig och viktig viljeyttring från regeringens sida att vattenmiljöernas kulturvärden måste ges sin rättmätiga plats i bedömningarna: ”Regeringen anser att det är centralt att fortsätta utveckla kunskapsunderlag, metoder och vägledning för god avvägning och ömsesidig hänsyn mellan naturvård, kulturmiljöarbete och energifrågor i arbetet med de regelverk och politiska mål som kopplar samman vattenvårdsåtgärder, kulturmiljöfrågor och energimål.”

Vi vill i detta sammanhang också hänvisa till avrapportering från två projekt i de två sydliga vattendistrikten: *Kulturmiljö och vattenförvaltning i Södra Östersjöns vattendistrikt 2010-2016* och *VaKul. Vattenförvaltning och kulturmiljö – Västerhavets vattendistrikt 2010-2016*. Projekten har lett till att en stor och omfattande kunskapsbas upprättats, men pekar även på hur resurserna på förvaltningsnivå är kraftigt snedfördelade till kulturmiljöns nackdel.

Svenska industriminnesföreningen har tagit del av Sveriges hembygdsförbunds brev till Miljödepartementet av den 17 januari 2017 ("Angående den svenska vattenförvaltningens ambitioner för biologisk återställning och kommande ändring av aktuella bestämmelser"). Tillsammans med Sveriges hembygdsförbund anser Svenska industriminnesföreningen att det är orimligt att den svenska tillämpningen av EU:s vattendirektiv innebär att värdefulla strukturer i landskapet slås sönder och att centrala miljövärden ensidigt underordnas kraven på biologisk återställning av vattendragen. Sverige ska leva upp till EU:s krav på god vattenstatus, men vattenförvaltningen måste utgå från en helhetssyn på landskapets olika värden och aktörer, i enlighet med den europeiska landskapskonventionen.

Riksantikvarieämbetet har utrett frågan och redovisade sina bedömningar i rapporten *Kulturmiljöer vid vattendrag – framgångsfaktorer och problem för att beakta kulturmiljöer i anslutning till vattenvårdsåtgärder* (Riksantikvarieämbetets rapport 2016-17). Svenska industriminnesföreningen instämmer i Riksantikvarieämbetets rekommendationer.

Vi vill sammanfattningsvis betona vikten av att det finns ett allsidigt kunskapsunderlag när det gäller kulturmiljövärden samt att det skapas möjligheter för ideella organisationer och enskilda som bedriver vattenverksamheter i prioriterade kulturmiljöer att söka ekonomiskt stöd för de oftast mycket kostsamma åtgärder som krävs vid prövningen av tillståndsplikten och vid vattenvårdsåtgärder.

Svenska industriminnesföreningen genom

Jan af Geijerstam, ordförande

Svenska industriminnesföreningen (SIM) bildades 1989 och är en ideell organisation inom kulturmiljöområdet. Föreningen verkar för industrisamhällets kulturarv i Sverige och representerar Sverige inom den internationella organisationen The International Committee for the Conservation of the Industrial Heritage (TICCIH). Föreningen samlar enskilda och organisationer.